

10 клас

Урок №24

Дата:

**ЯПОНІЯ:
ЕГП, ПРИРОДНО-РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ, НАСЕЛЕННЯ.**

Очікувані результати НПД: учні називають основні чинники, що визначають місце країни в міжнародному поділі праці; знаходять та аналізують необхідну інформацію для характеристики країни.

Розвивальна та виховна мета: вдосконалювати вміння працювати з візуальними та статистичними джерелами знань, порівнювати, аналізувати, робити висновки; розвивати пізнавальну активність, інтерес до вивчення теми, самостійність.

Тип уроку: комбінований.

Обладнання: підручники, атласи, політична карта Азії, фізична карта Азії, дидактичні картки, ресурси Інтернету.

Опорні та базові поняття: ЕГП, природні умови, природні ресурси, густота населення, урбанізація, система розселення, «господарчий патріотизм».

Хід уроку

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

II. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК

Поточний контроль знань. Зразок дидактичної картки

Завдання. Виберіть правильні відповіді на запитання.			Питання 1. Субрегіон Азії, що спеціалізується на видобутку на переробці нафти. 2. Країна, що посідає першість за загальним обсягом виробництва ВВП в світі. 3. Країна — «азіатський тигр». 4. Країна — крупний експортер нафти. 5. Субрегіон Азії, у якому розташована найбільша кількість країн нової індустріалізації. 6. Країна Азії — член «Великої Сімки». 7. Промисловий район на східному узбережжі Японії. 8. Субрегіон Азії, у якому розташовані країни — світові лідери автомобілебудування. 9. Вугільно-металургійний район в Південній Азії. 10. Країна перехідної економіки.
<i>I варіант</i>	<i>Відповіді</i>	<i>II варіант</i>	
1	Саудівська Аравія	10	
2	Південно-Східна Азія	9	
3	Японія	8	
4	Індійський Рур	7	
5	Західна Азія	6	
6	Південна Корея	5	
7	Казахстан	4	
8	Східна Азія	3	
9	Китай	2	
10	Тихоокеанський	1	

III. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ТА ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

Перша країна Азії, яка стане об'єктом вашого дослідження, це Японія. Її часто називають країною XXI століття. За кілька десятиліть Японія перетворилася на економічного гіганта, що зумів завоювати і втримувати першість у багатьох світових економічних рейтингах. Але Японія — це не тільки «економічне диво», це країна найдавнішої високорозвиненої цивілізації, традиції якої часто абсолютно незрозумілі європейцям. Англійка Еліза Скідмор у книзі «Дні рикші в Японії» написала: «Японія — загадка нашого століття, японці — це найнезбагненніший, найпарадоксальніший з народів. Разом з їх зовнішнім оточенням вони такі театральні і артистичні, що часом здаються нацією позерів; увесь їхній світ — ніби сцена, на якій вони грають». Відкрити завісу загадкового «японського дива», познайомитися з незвичними для нас традиціями ви матимемо змогу на сьогоднішньому уроці.

Повідомлення теми, цілей і завдань уроку

IV. ВИВЧЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

1. «Візитна картка»

Завдання. Користуючись картами атласу, складіть «візитну картку» Японії.

Офіційна назва — Японська держава. Площа — 378 тис. км². Населення — 126,2 млн осіб (2018 р.). Столиця — Токіо. Економічно високорозвинена держава, країна «Великої Сімки». Парламентська монархія, унітарна держава (47 префектур).

2. ЕГП

Головні ознаки: острівна держава поблизу східного узбережжя Азії, 4000 островів (чотири великі — Хонсю, Хоккайдо, Кюсю і Сікоку); відділена Японським морем від Росії, Північної і Південної Кореї, Східнокитайським морем — від Китаю, зі сходу й південного сходу омиває Тихий океан; берегова лінія дуже порізана.

3. Природно-ресурсний потенціал

Переважають гори, рівнини (20 %), переважно поблизу берегів. Сучасний вулканізм, землетруси, цунамі. Клімат мусонний, на півночі (Хоккайдо, північ Хонсю) помірний, на іншій території — субтропічний, багато опадів (1000 до 2500 мм на рік). Річки численні, короткі, бурхливі й порожисті, мають великий гідропотенціал. Лісистість 68, 5 % (близько 1/3 — штучні насадження). Ґрунти підзолисті, бурі лісові, жовтоземи, червоноземи — родючість низька. Рілля 13 % площі. Біологічні ресурси океану. Багаті рекреаційні ресурси (20 об'єктів Спадщини ЮНЕСКО).

4. Населення

Завдання. За статистичними й графічними матеріалами підручника та ресурсів Інтернету виявіть особливості демографічних процесів в Японії.

Природний приріст від'ємний — 2,1 %, старіння населення (28 % старші за 65 р.). Середня густота населення понад 330 осіб/км² (в сім разів більше середньосвітової!), на Тихоокеанському узбережжі понад 1000 осіб/км². Японці — 98,5 %, корейці — 0,5 %, китайці — 0,4 %. Синтоїзм — 79,2 %, буддизм — 66,8 % (багато японців сповідують синтоїзм та буддизм одночасно), християни — 1,5 %.

Урбанізація 93,5 %. **Найбільші міста:** Токіо (38 млн), Осака-Кобе (20,2 млн), Нагоя (9,4 млн), Китаюсю-Фукуока (5,5 млн), Сидзуока-Хамамацу (3,4 млн), Саппоро (2,6 млн). Робоча сила — 67,8 млн, структура зайнятості: сільське господарство — 2,9 %, промисловість — 26,2 %, сфера послуг — 70,9 %.

Висока якість трудових ресурсів. Один з головних критеріїв неухильного економічного зростання Японії «людський фактор» — особливі риси, що властиві японському народу: разюча працьовитість, сумлінність, високий рівень освіченості і професійної кваліфікації. Японців відрізняє сильна прив'язаність до своєї сім'ї, навчального закладу, місця роботи, батьківщини. «Господарський» патріотизм: японці працюють набагато більше, ніж жителі Європи або Америки; 30 % японців працюють понад 50 годин на тиждень, а 12 % — навіть більше, ніж 60 годин; в Японії найкоротші відпустки в світі — два тижні.

V. УЗАГАЛЬНЕННЯ І СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЗНАНЬ

Завдання. Складіть порівняльну характеристику економіко-географічного положення Японії та Великої Британії. Визначте спільні та відмінні ознаки.

Запитання. 1. Назвіть головні ознаки природних умов Японії. Чим обумовлений обмежений склад мінеральних ресурсів країни? 2. Охарактеризуйте сучасну демографічну ситуацію в Японії. 3. Чим пояснюється нерівномірний розподіл населення територією країни? 4. Назвіть найбільші міські агломерації Японії.

VI. ПІДСУМОК УРОКУ. РЕФЛЕКСІЯ

VII. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

1. Підручник, опрацювати § 21.
2. Позначити на контурній карті найбільші міста Японії.